

LA NORTH AMERICAN CATALAN SOCIETY (de 1978 a 1992)

BIBLIOTECA
SERRA
D'OR

PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT

**LA NORTH AMERICAN
CATALAN SOCIETY
(DE 1978 A 1992)**

A cura d'August Bover i Font

Pròleg de Pere Pi-Sunyer i Bayo

NORTH AMERICAN CATALAN SOCIETY
PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT
1992

Amb el patrocini de

Primera edició, octubre de 1992

© North American Catalan Society, 1992

La propietat d'aquesta edició és de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, S.A. - Ausiàs Marc, 92-98 - 08013 Barcelona

ISBN: 84-7826-357-8

Dipòsit legal: B. 32.714-1992

Imprès a Novagràfik, S.A. - Puigcerdà, 127 - 08019 Barcelona

Pròleg

Els catalanòfils d'arreu del món formen avui un petit exèrcit d'estudiosos, quan fa tan sols cinquanta anys s'havien de comptar per individualitats en cada país: Allison Peers, Fari-nelli, Foulché-Delbosc, Finke, etc.

Tot i les vicissituds i les adversitats que ha hagut de patir la cultura catalana durant aquest segle, l'interès dels investigadors no ha fet més que créixer-se amb el temps. En donen fe l'Anglo-Catalan Society, fundada fa més de quaranta anys, i les més recents Associazione Italiana di Studi Catalani, Deutsch-Katalanische Gesellschaft i Association des Catalanistes Français, i la més àmplia Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes.

Dins d'aquest esplet d'estudis catalans que en els darrers quinze anys ha ampliat els seus horitzons, la North American Catalan Society ocupa un lloc de relleu privilegiat. La seva vitalitat, les seves publicacions, el constant intercanvi amb les terres de parla catalana, l'han destacada com un exemple en la família dels catalanòfils, que ara compta amb nuclis actius en diversos països. La NACS —com se la coneix amb una sigla tan expressiva— ha crescut exemplarment en uns països, els Estats Units i el Canadà, on els anys vint i els anys trenta podíem comptar només amb unes persones assenyalades, com Josephine de Boer. El fet que l'ensenyament de la llengua i de la literatura catalanes hagi anat arrelant progressivament en

aquelles terres, la circumstància que hagin estat nord-americans els traductors d'obres tan emblemàtiques com *Tirant lo Blanc*, han contribuït decisivament a la florida dels estudis sobre Catalunya, que ja abasten també alguns aspectes de la seva història no literària. I arribada ara l'hora de fer balanç de deu anys, la NACS ha volgut publicar un llibre que n'historii la gènesi, la creixença, els congressos, les exposicions, etc., i que en doni la llista detallada dels membres, abraçant per tant tota l'acció pedagògica, erudita i social de la institució.

Catalunya ha d'agrair aquest interès persistent i renovat, que ens ha permès de tenir nous estudis literaris i lingüístics, la publicació de venerables textos medievals i l'enriquiment del debat estètic o filològic sobre punts concrets de certes obres o períodes de la nostra literatura i de la nostra llengua.

La Comissió Amèrica i Catalunya, 1992, que té com un dels seus objectius recollir les iniciatives dels catalanòfils del Nou Continent que encaixin dintre els nostres programes, acull ara amb satisfacció i orgull aquesta obra sobre la NACS, i vol contribuir amb el seu suport a l'edició d'un volum que marcarà sens dubte una fita important en la història de la catalanofília a Amèrica.

PERE PI-SUNYER I BAYO
President del Comitè Executiu
Comissió Amèrica i Catalunya, 1992

Octubre de 1992

Presentació

Cap a l'inici de 1977 vaig rebre una carta com tantes altres, en la qual certes persones de la Universitat d'Illinois, a les quals ni tan sols coneixia, em parlaven d'un projecte per formar una associació de catalanística a Nord-Amèrica i demanaven suggerències sobre com organitzar-la. He de confessar que vaig respondre en un to més aviat pusillànim, si no pessimista, recomanant d'introduir una secció de català dintre dels congressos de la Modern Language Association, i poc més. Un any sabàtic l'any següent em va impossibilitar d'assistir al primer col·loqui de la North American Catalan Society i, doncs, a la fundació d'aquesta societat de la qual tinc ara, entre el sisè col·loqui i el setè, l'honor de ser president. I és que calia optimisme i una certa vocació «missionera» per creure en la viabilitat d'una associació acadèmica per a un camp d'estudis tan reduït, segons l'escala del món universitari americà, com la catalanística. Però alguns catalans emigrats, o professors visitants (que trobareu esmentats en la història de l'associació que es publica en aquest volum), van veure que calia aprofitar el canvi polític produït a Espanya el 1975 per tal de recuperar el lloc que amb tota objectivitat pertocava a la cultura catalana dins del curriculum d'estudis i d'interessos acadèmics.

Tal com mostra la llista de «Tesis doctorals de tema català a les universitats americanes», compilada pel Dr. Josep M. Solà-Solé («Campo Abierto», vol. II, fasc. 3 [1989-90], pàgs. 1-18), cada

dècada ha comptat amb professors —de literatura, història, filologia, història de l'art, filosofia, etc.— prou interessats en un o altre aspecte de la cultura catalana com per fins i tot dirigir la tesi doctoral d'algun alumne en aquest camp. Però aquestes «vocacions» eren generalment degudes a circumstàncies fortuïtes —una visita turística a Mallorca, una trobada casual amb Llull—, i ben poques vegades a una introducció formal al món català en el marc d'una classe a la universitat. Feia falta una associació on aquests amics i amants de Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià es poguessin sentir «a casa», entre col·legues que compartissin aquests interessos, considerats potser una mica «estrany» pels col·legues establerts en camps més prestigiosos, com el «siglo de oro» o el desconstruccionalisme. El concepte de «projecció de la cultura catalana» és anterior a la fundació de la NACS, i ja era arrelat en els Casals dels catalans emigrats als Estats Units i al Canadà. Molts professors, i no únicament d'origen català, estaven en contacte amb aquests Casals. Però només una associació de tipus acadèmic podia proposar-se l'objectiu d'introduir classes de català en els departaments universitaris o, si més no, una mínima presència de fets culturals catalans en cursos d'història, de civilització hispànica, de geografia europea, etc. I ja era ben hora de demanar una mica de justícia en el repartiment del «pastís acadèmic». Durant els anys de fort creixement dels departaments d'espanyol —alguns dels quals després van prendre el nom de «Departament d'Estudis Hispànics» només perquè havien afegit una classe de portuguès, i prou— es van consolidar les posicions de força per part dels especialistes en gramàtica espanyola versus els literats, subdividits horitzontalment en medievals, cervantistes i especialistes en segle XIX i en segle XX i, verticalment, en europeistes i sud-americanistes (els «hispànics»!), etc., i en aquesta divisió del pa de pessic no hi quedava ni una molla per al català.

Crec, personalment, que aquí la NACS té una de les seves finalitats més concretes: facilitar l'intercanvi d'idees entre els seus socis sobre com guanyar una mica més d'espai dintre dels departaments universitaris i ajudar-los oficialment amb el pes

d'una institució ja ben establerta i ben connexionada amb el «poder» a Catalunya. Però la NACS sap que també hi haurà moments en què caldrà animar els amics que han intentat vanament de «normalitzar» la situació en els seus departaments tot encoratjant-los a continuar insistint. I sobretot volem facilitar als socis la coneixença i la localització de col·legues que s'interessin pels nostres mateixos temes d'estudi, perquè així ens sentirem menys aïllats.

Els Col·loquis de la NACS, la Catalan Review i, en menor grau, el nostre Butlletí són l'expressió més visible d'aquesta voluntat de «remuntar la moral» dels catalanistes nord-americans i de permetre'ls de viure la seva passió per la cultura catalana d'una manera semblant a com es fa en d'altres associacions erudites. Hem reeixit en aquest propòsit? Els índexs de les nostres publicacions semblen indicar que sí. Però, com hem de jutjar l'èxit de la NACS? La situació dintre dels departaments de llengües modernes o d'hispànica és encara lluny de ser «normal» i la crisi financera universal fa témer que hom començarà a fer estalvis per la banda dels cursos (o dels llibres, a la biblioteca) sobre camps jutjats no essencials. No és cap consol per a nosaltres poder observar que també en els Països Catalans la «normalització» costa més temps i més feina del que s'havia esperat, i que, aquí també, per cada dos passos endavant, els corrents de les circumstàncies ens tornen un pas endarrera (o dos). Almenys podem concloure que si no haguéssim fet res ara ens trobaríem pitjor que abans.

Aquí i allà, les institucions i les associacions no podem sinó ajudar les persones que es dediquen a fer coses. Estic convençut que sense la NACS més d'un col·lega hauria abandonat la catalanística després d'haver acabat el doctorat sobre un tema català. Mentre continuem, però, interessant-nos per la cultura catalana, creixen les probabilitats que els joves acadèmics publiquin articles en aquest camp —i no solament a la Catalan Review—, introdueixin (de biaix, si cal) notes i apartats sobre fets catalans en les seves classes d'espanyol (o d'història, lingüística, etc.) i no abandonin l'esperança d'introduir un dia el català en el curriculum de les seves universitats. El gran nom-

bre d'estudiants que participa en els nostres Colloquis —en general sense subvencions— fa esperar que el nombre de tesis doctorals sobre temes catalans anirà augmentant i que, doncs, hi haurà més joves doctors que aviat entraran en el món laboral acadèmic amb una formació que haurà inclòs el català. Quan arribaran a catedràtics potser podran «normalitzar» la situació del català a les seves universitats i, quan tinguin estudiants de doctorat, ells mateixos podran —tot assignant-los temes catalans— posar en marxa un cercle «virtuós» de creixement del nombre de catalanòfils a Nord-Amèrica. La NACS hi és per ajudar-los en aquesta feina.

I la present publicació, espero, també contribuirà a donar confiança als llunyans amics dels Països Catalans que un dia, potser ja no tan allunyat, l'opinió pública nord-americana estarà sensibilitzada sobre el fet que els catalans, tot i que viatgen amb passaport espanyol, no són espanyols ni consideren el flamenc i els toros la seva música i el seu entreteniment preferits. Tant de bo que els Jocs Olímpics de Barcelona hi contribueixin una mica! Però si volen que la intelligentsia americana estigui informada sobre fets catalans —com Montserrat, l'Onze de setembre, sant Jordi, la sardana, el concepte de Països Catalans, la Renaixença, la persecució de la llengua catalana d'ahir (i els problemes d'avui), etc.—, cal passar per les universitats i pels professors catalanòfils..., és a dir, pels membres de la NACS.

CURT J. WITTLIN

Els estudis catalans a Nord-Amèrica i la North American Catalan Society (NACS)

Tot i que el 1915 —amb el títol de *Marta of the Lowlands* i obra de Wallace Gilipatrick— ja va aparèixer a Nova York la traducció anglesa de *Terra Baixa*, d'Àngel Guimerà,¹ l'inici dels estudis catalans a Nord-Amèrica correspon a la romаниsta Josephine De Boer (1886-1972),² la qual va començar a interessar-se per la cultura catalana arran d'un viatge a Mallorca efectuat el 1927. Nou anys després, el 1936, W. Irving Ceowley publicava, també a Nova York, *A Modern Catalan Grammar*, la primera gramàtica catalana escrita en anglès. De Boer, que va ser mantenidora dels Jocs Florals de la Llengua

1. L'obra havia estat representada als Estats Units i el 1913 se'n va fer un film amb el mateix títol, adaptat també per Gilipatrick i dirigit per Edwald Stratton Porter. El 1915 Cecil Blount de Mille va dirigir *Maria-Rosa*. Veg. Miquel PORTER, *Dos temes de Guimerà al cinema primitiu*, «Serra d'Or» (setembre 1974), 37-39.

2. Veg. el volum d'homenatge *Catalan Studies. Volume in memory of Josephine De Boer*/Estudis sobre el català. Volum en memòria de Josephine De Boer, a cura de J. Gulsoy i J. M. Solà-Solé (Barcelona, Hispam, 1977). Pel que fa als estudis catalans a Nord-Amèrica, veg. J. GULSOY, *Els estudis catalans a Nord-Amèrica*, «Estudis de Llengua i Literatura Catalanes», V [= *El català a Europa i a Amèrica*] (1982), 246-267; Nathaniel B. SMITH, *La catalanística nord-americana ha «sortit de l'armari»*, «Serra d'Or» (gener 1985), 37-40, i Milton M. AZEVEDO, *La projecció dels estudis catalans als Estats Units*, «Butlletí del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats», 62 (abril 1988), 66-69.

Catalana celebrats a Nova York l'any 1951 —els mateixos on Joan Coromines va donar a conèixer el que després seria el famós opuscle *El que s'ha de saber de la llengua catalana*—, va aconseguir que l'any 1958 la Modern Language Association (MLA) decidís crear una secció Catalano-Provençal en l'estructura dels seus congressos, secció que va esdevenir la primera tribuna de la catalanística nord-americana. Més endavant, la MLA va anar concedint més espai als temes específicament catalans en les seves reunions anuals; a partir de 1978 s'hi va celebrar una sessió especial dedicada a aquests temes, i dues, una de lingüística i una de literària, des de 1983.

D'altra banda, la solitària docència de Joan Coromines a la Universitat de Chicago des de finals dels anys quaranta —on va formar una sèrie de deixebles i doctorands que ben aviat van constituir les primeres files de la catalanística nord-americana, com per exemple Edward J. Neugaard, Frank Naccarato, W. H. Field o, especialment, el seu col·laborador Joseph Gulsoy— es va veure reforçada ben aviat per la labor d'alguns d'aquests deixebles i, a partir dels seixanta, per l'establiment en centres universitaris nord-americans de diversos especialistes europeus, majoritàriament catalans —com ara Josep Roca-Pons~~o~~ Albert Porqueras-Mayo—, i les estades d'Antoni M. Badia i Margarit a les universitats de Georgetown i Wisconsin, cosa que va fer possible la formació de nous professors i investigadors.

L'any 1958 Joseph Gulsoy va iniciar la seva docència a la Universitat de Toronto, on ha format investigadors com Jorge J. E. Gracia, Beata Sitarz-Fitzpatrick, Catherine Ukas, Jill R. Webster o Donna M. Rogers. Josep Roca-Pons, a partir de 1960, va establir cursos de llengua, lingüística i literatura a la Universitat d'Indiana, a Bloomington, i la va convertir durant més de vint anys en el centre de la catalanística als Estats Units, d'on van sortir estudiosos com Jane Albrecht, Maryellen Bieder, Patricia Boehne, Sandra Canepari, Janet DeCesaris, Patricia Lunn, Albert Muth, Carlos Polit, Philip D. Rasico o Thomas Walsh. Albert Porqueras-Mayo va crear un curs de llengua i un altre de literatura a la Universitat d'Illinois a Urbana-

Champaign a finals dels anys seixanta, on s'han format investigadors com John Dagenais o Jineen Krogstad, i el 1971 va iniciar un programa d'intercanvi amb la Universitat de Barcelona que ha permès d'envigorir notòriament l'interès i el coneixement de la nostra cultura a la seva universitat; aquest nucli d'Urbana-Champaign és el que va permetre de dur a terme l'organització del Primer Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica en el si del qual es va fundar la NACS. També durant els anys seixanta, a la Universitat Catòlica d'Amèrica, a Washington, Josep M. Solà-Solé i el pare Paulí Bellet hi van introduir cursos de llengua i literatura catalanes, en els quals van iniciar-se estudiosos com Victorio G. Aguera, Antonio Torres-Alcalá o David J. Viera.

I encara, durant la dècada dels setanta, la catalanística nord-americana va comptar amb noves i rellevants incorporacions, tant als Estats Units com al Canadà. Manuel Duran va iniciar la seva activitat a la Universitat de Yale; Joan Gilabert, a la d'Arizona; Geoffrey Ribbans —ex-president de l'Anglo-Catalan Society— va traslladar-se a la Brown University, on ha format deixebles com Kristine Doll; Milton M. Azevedo va iniciar la seva docència a la Universitat de Califòrnia, a Berkeley, on ara dirigeix el programa d'estudis catalans «Gaspar de Portolà»; Arseni Pacheco va incorporar-se a la Universitat de la Colúmbia Britànica, a Vancouver; Curt J. Wittlin, a la Universitat de Saskatchewan; Albert Forcadas i Joan Ferraté, a la d'Alberta; i Jill R. Webster, a la de Toronto.

La labor investigadora que tota aquesta activitat acadèmica ha generat abasta, pràcticament, tots els camps. Només a tall d'exemple, ja que un article d'aquestes característiques no pretén pas l'exhaustivitat, esmentaré alguns noms. La lingüística històrica compta amb investigadors com Joseph Gulsoy —premi internacional Ramon Llull 1989— o Philip D. Rasico —autor també d'un complet estudi sobre els menorquins de la Florida—,³ ambdós col·laboradors de Joan Coromines i

3. *Els menorquins de la Florida: història, llengua i cultura* (Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1987), llibre guardonat per la Institució de les Lletres Catalanes i per la revista «Serra d'Or» el 1988. [N'hi ha versió anglesa:

del *Llibre blanc sobre la unitat de la llengua catalana*. Thomas Walsh s'ha especialitzat en dialectologia històrica. En la lingüística descriptiva actual cal assenyalar la dedicació de Janet DeCesaris a la fonologia i a la morfologia, la de Milton M. Azevedo i Patricia Lunn a la sintaxi o la de Mario Saltarelli a la fonologia dialectal de l'alguerès. Són també notables els treballs sociolingüístics del mateix Azevedo, de Paul O'Donnell, Jeanne Z. Mier, Kathryn A. Woolard o Joy I. Robinson. Les edicions de textos antics compten amb especialistes com Peter Cocozzella, Arseni Pacheco o Curt J. Wittlin —estudiós també de les traduccions medievals al català— i amb un conjunt de tesis impulsades per Joan Coromines —com les d'Edward J. Neugaard o Frank Naccarato— i per Joseph Gulsoy —com les de Jill R. Webster, Catherine Ukas, Beata Sitarz-Fitzpatrick, Jorge J. E. Gracia o Donna M. Rogers—. Quant a la literatura medieval, lògicament, Ramon Llull ha despertat l'interès d'estudiosos tan notables com Jocelyn N. Hillgarth i Anthony Bonner —autor també de magnífiques traduccions a l'anglès—, així com Mark Johnston, Carlos Polit o John Dagenais, i la *Catalan Review* li ha dedicat un monogràfic extraordinari a cura de Manuel Duran i Anthony Bonner. Francesc Eiximenis és l'altre escriptor medieval que més atenció ha merescut per part de la catalanística nord-americana, amb les valuoses aportacions de David J. Viera i Curt J. Wittlin —el treball del qual ha estat decisiu per a la represa de l'edició de les seves obres—, amb qui han col·laborat Jill R. Webster i Arseni Pacheco. Les cròniques han estat estudiades, sobretot, per Alison E. Elliot i Josep M. Sobrer. Els trobadors, per Nathaniel B. Smith i Patricia Harris-Stablein. La prosa dels segles xiv i xv ha estat estudiada per Patricia J. Boehne, Charles Merrill, Kathleen McNerney, Arseni Pacheco o Antonio Torres-Alcalá. Ausiàs March compta amb estudis de Peter Cocozzella, Kathleen McNerney o Josep M. Sobrer. Kenneth Brown s'ha ocupat repetidament del Barroc. De la literatura de la Re-

naixença, Narcís Oller és l'autor que ha estat objecte de més atenció, amb treballs de Joan Gilabert, Sandra Canepari, Josep Sarramià o Mercè Vidal-Tibbits. Pel que fa a la literatura contemporània, hi ha la dedicació de Peter Cocozzella i George E. Wellwarth a la nostra literatura dramàtica. Però la poesia i la prosa són els gèneres que han desvetllat un major interès. Especialment les obres de J. V. Foix, Salvador Espriu i Mercè Rodoreda, que són les que han obtingut una atenció més profunda i persistent. Peter Cocozzella s'ha ocupat reiteradament de l'obra de Salvador Espriu. Foix ha comptat, sobretot, amb estudis de Patricia J. Boehne i de Jaume Ferran, i la *Catalan Review* li va dedicar el seu primer volum, a cura de Josep Roca-Pons. Mercè Rodoreda ha estat estudiada per Janet Pérez, Jane Albrecht, Maryellen Bieder, Kathleen M. Glenn, Emilie Bergmann o Kathleen McNerney —els estudis de la qual s'ocupen especialment de la literatura femenina contemporània—, i la *Catalan Review* li ha dedicat també un monogràfic a cura d'un altre notable especialista com és Jaume Martí-Olivella.

En connexió amb els estudis literaris hi ha la imprescindible tasca de la traducció. A més de les esmentades traduccions lul·lianes d'Anthony Bonner, els autors contemporanis han estat els més treballats. Patricia Boehne ha traduït Foix. Peter Cocozzella i James Eddy s'han ocupat d'Espriu. D. Sam Abrams ha traduït diversos poetes i Kathleen McNerney diverses escriptores. I especialment cal esmentar la gran tasca de David H. Rosenthal i les seves modèliques traduccions del *Tirant lo Blanc*, de *La plaça del Diamant* i de diversos poetes contemporanis.

Com es pot veure, la iniciativa de la catalanística nord-americana prové, com a Europa, del camp filològic, però no podem pas deixar de banda que hom ha comptat sempre amb importants col·laboradors d'altres camps científics: arquitectes com Josep Lluís Sert, metges i bioquímics com Jordi Folch-Pi, Jaume Pi-Sunyer, Alfred Giner-Sorolla o Joan Oró, filòsofs com Josep Ferrater-Mora, historiadors com els medievalistes J. N. Hillgarth, Robert I. Burns —especialista en temes valen-

The Minorcans of Florida: their History, Language and Culture (New Smyrna Beach /Florida/, Luthers, 1990)].

cians i premi internacional Ramon Llull 1988—, Thomas Bisson, John C. Shideler o Paul H. Friedman, o bé especialistes en temes contemporanis com Gabriel Jackson, estudiosos del pensament com William Kluback, que s'ha ocupat de l'obra de Josep Ferrater-Mora —abans ja he fet referència a l'interès suscitat per l'obra de Llull—, sociòlegs o politicòlegs com «Victor Alba», James Amelang, Gary McDonough o Philip B. Taylor, historiadors de l'art que s'han interessat per Gaudí, com George R. Collins, James J. Sweeney o Henry R. Hitchcock, per Miró, com el mateix Sweeney, Joseph Dupin, Clement Greenberg, Rosalind Kraus, Margit Rowell, Roland Penrose, William S. Rubin o Paul H. Walton, o per Dalí, com el mateix Walton, Conroy Maldore, James Th. Soby o Robert Descharnes, o els musicòlegs David Blum, especialista en Pau Casals, o Douglas Riva, intèrpret i estudiós de les obres d'Enric Granados i Frederic Mompou.

Si a tota l'activitat docent i investigadora que s'anava desenvolupant als Estats Units i al Canadà hi afegim els canvis que s'estaven operant als Països Catalans després de la mort del dictador, comprendrem que diversos professors consideressin arribat el moment de celebrar un col·loqui sobre estudis catalans i constituir una associació. Així, doncs, després d'una intensa preparació, el Primer Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica es va celebrar entre el 30 de març i l'1 d'abril de 1978 a la Universitat d'Illinois a Urbana-Champaign, sota la presidència d'honor del professor Antoni M. Badia i Margarit, aleshores rector de la Universitat de Barcelona, i amb el comitè organitzador presidit pels professors Albert Porqueras-Mayo i Josep Roca-Pons, amb Carme Rei-Granger i Jaume Martí-Olivella com a secretaris i Spurgeon Baldwin i Imma Minoves-Myers com a vocals. Hi van assistir un centenar de persones i, entre ponències i comunicacions, s'hi van llegir 43 treballs. S'hi van exposar 1.000 llibres catalans, que van ser donats a la Biblioteca de la Universitat d'Illinois, s'hi va fer també una exposició dels llibres rars i dels incunables lul·lians d'aquesta biblioteca, hi va haver un concert de música catalana medieval i renaixentista a càrrec de Jineen Krogstad i la

Coral Alemanya de la Universitat i una taula rodona sobre «Els problemes de l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes a Nord-Amèrica», moderada per A. Porqueras-Mayo i J. Roca-Pons.⁴ D'altra banda, s'hi va celebrar l'assemblea fundacional de la NACS, en el transcurs de la qual el Dr. Badia va llegir un missatge personal de l'aleshores Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya, Sr. Josep Tarradellas.⁵

Amb el foment de la cultura catalana i la promoció de l'ensenyament de la llengua i la cultura a les institucions docents dels Estats Units i el Canadà com a objectiu principal, la NACS va quedar oficialment constituïda.⁶ La nova societat es va comprometre a preparar els futurs col·loquis i les actes corresponents i, per tal de mantenir el lligam entre els diferents membres, hom va decidir la publicació d'un butlletí, el primer número del qual va aparèixer el desembre de 1978.

Dos anys després, entre el 17 i el 19 d'abril, a la Universitat de Yale, a New Haven, Connecticut, es va celebrar el Segon Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica, sota la presidència dels professors Duran i Roca-Pons. Amb l'assistència d'unes 250 persones, aproximadament, s'hi van llegir 75 treballs i hom va comptar amb un discurs inaugural a càrrec de Josep Ferrater Móra (*Catalunya enfora*) i les endreces de Jo-

4. Veg. Carme REI-GRANGER i Jaume MARTÍ-OLIVELLA, *I Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica*, «Serra d'Or» (setembre 1978), 33-35, i la publicació de les actes: *Estudis de Llengua, Literatura i Cultura Catalanes. Actes del Primer Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica* (Urbana 1978), a cura d'Albert Porqueras-Mayo, Spurgeon Baldwin i Jaume Martí-Olivella (Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1979).

5. Veg. l'apèndix.

6. Hom pot consultar els següents resums de l'activitat de l'associació: Josep Roca-Pons, *La NACS (North American Catalan Society)*, «Estudis de Llengua i Literatura Catalanes», V [= *El català a Europa i a Amèrica*] (1982), 43-54; Albert PORQUERAS-MAYO, *Els estudis catalans i la North American Catalan Society (NACS)*, «Estudis de Llengua i Literatura Catalanes», XII [= *Miscel·lània Antoni M. Badia i Margarit*, 4] (1986), 231-243; A. BOVER I FONT, *The North American Catalan Society*, «Catalonia Culture», 8 (març 1988), 15 [també n'hi ha edició en espanyol i en francès]; Id., *North American Catalan Society: desè aniversari*, «Revista de Catalunya», 24 (novembre 1988), 141-144; Id., *Catalan Studies in English-speaking Countries*, «Bells», 2 (1989), 48-50; i Id.; *La NACS (North American Catalan Society) i la «Catalan Review»*, «Llengua & Literatura», 5 (en premsa).

sep Lluís Sert (*Joan Miró i els seus amics*) i d'Agustí Bartra (*Poesia i mite*),⁷ a més d'un concert de música medieval catalana a càrrec del conjunt «Live Oak», del concert *The Catalan keyboard Sonata, 1750-1825*, a càrrec del professor Linton Powell i de la mezzo-soprano Noemí Juliana. L'assemblea general va decidir protestar oficialment arran del decret de Bil·l·guisme del País Valencià, atemptatori a la unitat de la llengua catalana.

Encara abans del següent col·loqui, el juliol de 1981, la Junta de Govern, llavors presidida pel professor Joseph Gulsoy, va fer pública una carta oberta en contra del *Manifiesto* de la —di-guem-ne— intel·lectualitat castellanoparlant resident a Catalunya.⁸ El Tercer Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica va celebrar-se a la Universitat de Toronto, Ontario (Canadà), del 15 al 17 d'abril de 1982, sota la presidència del professor J. Gulsoy, amb una organització integrada per Jesús Ara, J. Martí-Olivella, J. Roca-Pons, Evelyn Rugg, Kurt Levy, Gethin Hughes, Wendy Rolph, J. R. Webster, Nathaniel B. Smith, A. Porcheras-Mayo, Chris Cunningham, Marjorie Ratcliffe, David Rifat, Gary McDonough, Frank Talmage, Miquel Porter-Moix, Rosinda Raposo, i amb la col·laboració d'Enriqueta Bru, Armelia Gormley, Adela Pérez, Josep Lluís Pérez, Albert Pujolà, Josep Puigvert, Mary Bonacci i Carmen de Luna. Hi van assistir unes 300 persones i s'hi van llegir 72 treballs. Hom va comptar amb una endreça inaugural a càrrec de l'aleshores Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, senyor Max Cahner, una conferència-concert sobre compositors catalans contemporanis a cura del professor Guillermo Perich, quatre sessions plenàries a càrrec de J. Roca-Pons (*La cultura catalana i la castellana*), A. M. Badia i Margarit (*Els elements medievals en la formació de la llengua catalana*), Joan Fuster (*Cultura nacional i cultura regional als Països Catalans*) i Josep M. Llompart (*Les Illes dins el context dels*

Països Catalans), i una taula rodona sobre la literatura catalana dels 70, moderada per Josep M. Castellet i A. Porcheras-Mayo i amb la presència dels escriptors Jaume Cabré, Jaume Fuster, Isidre Grau, Quim Monzó, Maria Antònia Oliver, Josep Piera, Joan Rendé i Àlex Susanna. En el marc d'aquest col·loqui es va inaugurar la «Mostra d'Art Català Contemporani» amb obres donades a la NACS per 32 artistes catalans.⁹ Hi va haver també un concert de música per a violoncel i piano a cura d'Ignasi Alcover i Kathrin Brake i de cançons catalanes a cura de Maria Teresa Rifà, en homenatge al professor J. Roca-Pons, i es va projectar el film *85 Anys de Cinema a Catalunya*, editat pel Servei de Cinema de la Generalitat de Catalunya, amb una introducció de la professora W. Rolph. L'assemblea va nomenar Presidents d'Honor de la NACS els professors A. M. Badia i Margarit i J. Roca-Pons, al qual es van dedicar les actes d'aquest col·loqui.¹⁰

Del 31 de maig al 2 de juny de 1984 es va celebrar, a Washington i amb la col·laboració de la Universitat Catòlica d'Amèrica, el Quart Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica. El comitè organitzador, sota la presidència honorària del pare Pauli Bellet, estava format pel professor J. M. Solà-Solà, com a president, i per Mercè Vidal-Tibbits, Maria Guitart, Montserrat Duran Solà-Solà, Jaume Sendra i Emili Boix. Hi van assistir 175 persones, s'hi van llegir prop d'una setantena de treballs i s'hi van celebrar quatre taules rodones: *Poesia als Països Catalans* (moderada per Josep Carner Ribalta i amb la participació de Gaspar Jaén Urban, Jaume Pérez Montaner, Josep Piera, David Rosenthal i Àlex Susanna), *La dona i les lletres* (moderada per Teresa Valdivieso i amb la participació de Mar-

9. Veg., en aquest mateix volum, el treball de Jaume Martí-Olivella, *La Mostra d'Art Contemporani de la NACS*.

10. *Actes del Tercer Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica. Estudis en honor de Josep Roca-Pons* (Toronto 1982), a cura de Patricia Boehne, Josep Massot i Muntaner i Nathaniel B. Smith (Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1983). Posteriorment, al professor Roca-Pons li va ser dedicat l'*Homenatge a Josep Roca-Pons. Estudis de llengua i literatura*, a cura de Jane White Albrecht, Janet Ann DeCesaris, Patricia V. Lunn i Josep Miquel Sobrer (Montserrat, Publicacions de l'Abadia-Indiana University, 1991).

7. Veg. les *Actes del Segon Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica* (New Haven 1979), a cura de Manuel Duran, A. Porcheras-Mayo i J. Roca-Pons (Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1982).

8. Veg. el diari «Avui» (24-07-1981), 23.

garida Aritzeta, Núria Beltran, Marta Pessarrodona i Isabel-Clara Simó), *La literatura d'expressió catalana a València* (moderada per N. B. Smith i amb la participació de Nadal Batle, Amadeu Fabregat, Gaspar Jaén Urban i Josep Piera) i *L'actualitat socio-econòmica a Catalunya* (moderada per Miquel Coll i Alemany i amb la participació de Carles Gasòliba, Joaquim Muns, Philip B. Taylor i Albert Williams). També s'hi va projectar el film *La plaça del Diamant*, de Francesc Betriu, introduït per David H. Rosenthal, i hi va haver un recital de Raimon, un concert de música catalana contemporània per part del pianista Douglas Riva, la representació del muntatge teatral *Un home apassionat* a càrrec de Fermí Reixach i Ignasi Alcover, i l'exposició del fons de llibres catalans a la «Spanish Division» de la Biblioteca del Congrés, presentada per Everette Larson. L'assemblea va decidir-hi l'ampliació dels estatuts i la creació d'una revista d'estudis catalans; les actes d'aquest col·loqui van ser dedicades al professor Badia i Margarit.¹¹

S'havia previst de celebrar el cinquè col·loqui a Nova York la primavera de 1986, però per tal de no coincidir amb el II Congrés Internacional de la Llengua Catalana —que va comptar amb una nodrida participació nord-americana— i alhora poder preparar-lo millor, hom va decidir d'ajornar-lo un any. Malauradament, mentrestant, l'equip de la Universitat de Nova York va dispersar-se i finalment es va optar per celebrar-lo del 18 al 21 de març de 1987 a la Universitat de la Florida del Sud, a Tampa, i a la ciutat de St. Augustine, presidit pels professors Edward J. Neugaard i Philip D. Rasico. D'aquesta manera, alguns dels actes acadèmics van realitzar-se en aquesta ciutat, la més antiga dels Estats Units —i hom va poder fer una visita al centre històric—, on al segle XVIII van establir-se unes quantes famílies menorquines els descendents de les quals conserven encara una sèrie de trets lingüístics i culturals.¹²

11. *Actes del Quart Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica. Estudis en honor d'Antoni M. Badia i Margarit* (Washington, D. C. 1984), a cura de Nathaniel B. Smith, J. M. Solà-Solé, Mercè Vidal-Tibbitts i Josep Massot i Muntaner (Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1985).

12. Veg. la nota 3.

Va comptar amb una assistència d'unes 90 persones i s'hi van llegir una seixantena de treballs. Les conferències plenàries van anar a càrrec del professor J. Roca-Pons (la llengua i la literatura catalanes), del professor Ramon Lapiedra, rector de la Universitat de València (el català al País Valencià), Aina Moll, Directora General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya (la normalització lingüística a Catalunya), el professor Joan Veny (la geolingüística catalana), i Gregori Mir (la classe dirigent a la Catalunya del segle XX).¹³ Hi va haver també dos recitals de música catalana, a càrrec del pianista Douglas Riva, i de Josep Fornés i els seus deixebles Maria i George Choundas, i es va dedicar un acte d'homenatge al poeta J. V. Foix, llavors traspassat no feia gaire, en el qual van intervenir M. Duran, J. Roca-Pons, A. Moll i P. J. Boehne.

Mentrestant, però, el juny de 1986, apareixia el primer volum de la revista internacional de cultura catalana creada per la NACS d'acord amb el que havia decidit l'assemblea reunida en ocasió del col·loqui de Washington: la *Catalan Review* —«International Journal of Catalan Culture»—, amb un número monogràfic d'homenatge a J. V. Foix que el poeta de Sarrià encara va ser a temps de veure. La revista, pluridisciplinària, de periodicitat semestral i escrita bàsicament en anglès i català, a més dels articles inclou textos d'autors catalans amb la corresponent traducció anglesa, ressenyes bibliogràfiques i unes pàgines amb informació cultural sobre els Països Catalans escrita en anglès.¹⁴

L'últim col·loqui celebrat fins avui —el Sisè Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica— va tenir lloc entre el 23 i el 26 de maig de 1990 a la Universitat de la Colúmbia Britànica, a Vancouver, amb un comitè organitzador integrat pels pro-

13. Veg. les *Actes del Cinquè Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica* (Tampa-St. Augustine 1987), a cura de Philip D. Rasico i Curt J. Wittlin (Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1988).

14. A més del de J. V. Foix, *Catalan Review* ha dedicat monogràfics a Mercè Rodoreda i Ramon Llull —com ja ha estat dit—, i n'hi ha un sobre Josep Carner en preparació. Pel que fa a la revista, veg. Josep FAULI, *La revista de la NACS, «Serra d'Or»* (novembre 1991), 38.

fessors Karl I. Kobbervig, Teresa Kirschner, Derek C. Carr i Beth Howarth i presidit pel professor Arseni Pacheco. Sota la presidència honorífica del President de la Generalitat de Catalunya —representat pel cap del Servei d'Assessorament Lingüístic, Sr. Carles Duarte—, l'assistència va ser d'un centenar de persones i s'hi van llegir 57 treballs. Una de les sessions es va dedicar a homenatjar el professor Joseph Gulsoy —el qual va ser nomenat president d'honor de la NACS pel vot unànim de l'Assemblea General— i hom va comptar amb tres sessions plenàries: una sobre propostes per a la llengua del futur, a cura dels professors J. Roca-Pons —que no va poder assistir al col·loqui— i A. M. Badia i Margarit, una altra sobre la família genovesa Della Volta, que treballava al servei de la Corona d'Aragó, a cura del pare Robert I. Burns; i una tercera sobre *La vida secreta* de Dalí, a cura del professor Joaquim Molas, que va ser llegida a la veïna Universitat Simon Fraser.¹⁵ Precisament a la Galeria d'Art d'aquesta universitat s'hi va inaugurar l'exhibició de la Mostra d'Art de la NACS. D'altra banda, els actes acadèmics van ser amenitzats amb un concert de música catalana per a guitarra a cura de Michael Mao i Eiichi Ishikawa, i amb un àpat de germanor al Cecil Green Park i una excursió a l'illa de Vancouver, com a bell punt final d'aquest col·loqui.

El proper col·loqui, el setè, és previst que se celebri a la Universitat de Berkeley, a Califòrnia, del 2 al 4 de juny de 1993.

AUGUST BOVER I FONT

15. Les actes són en premsa a les Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

La Mostra d'Art Català Contemporani de la NACS

El llarg i sovint difícil camí d'aquesta singular col·lecció d'obres artístiques que configuren el fons d'art de la NACS (Associació Catalana de Nord-Amèrica) s'inicià al començament de l'any 1981. La NACS feia tres anys que havia estat fundada. A més del col·loqui fundacional a Urbana, Illinois, de l'any 1978, s'havia celebrat l'encontre de Yale de 1980. I ja posàvem tota l'energia en l'organització del tercer col·loqui, el primer que ens havia de dur a terres canadenques. Volíem fer bona l'expressió que a la tercera va la vençuda. Per això, ens calia ampliar el registre de les activitats fetes fins aleshores. El col·loqui de Toronto havia de ser la pedra de toc per al futur de la NACS. I ho fou, ben certament. I l'activitat més agosarada, especialment per a una associació essencialment composta de professors universitaris, fou la de dur a terme aquesta Mostra d'Art.

La idea sorgí de les converses entre Nathaniel Smith, llavors secretari de la NACS, i el cantant Xavier Ribalta, que havia anat a fer una gira artística per terres americanes. Ells pensaren que calia demanar a alguns artistes catalans que donessin obres a la NACS per tal que la seva venda permetés establir els fons econòmics necessaris per fer possible el bon funcionament i l'expansió de la nostra associació. Aviat, però, ens semblà que allò que calia fer era aconseguir una col·lecció

autènticament representativa que fos donada a la nostra entitat, no com a mitjà de suport econòmic, sinó com a patrimoni cultural permanent que assegurés la nostra presència com a força capdavantera en la projecció exterior de la cultura catalana a Nord-Amèrica. Consultada tota la junta de govern, s'acordà aquesta darrera eventualitat. Jo mateix, en funció del càrrec que llavors tenia de vocal coordinador de la NACS als Països Catalans, vaig ser el responsable de tirar endavant el projecte.

El procés inicial fou el més fàcil i, tanmateix, resultà molt interessant. Es tractava d'establir, de la forma més objectiva possible, la llista d'artistes que hom considerava més importants i més representatius de la plàstica catalana contemporània. Volíem, a més, que la representativitat s'estengués a tot l'àmbit territorial dels Països Catalans i a tots els mitjans artístics. El total d'obres no havia de depassar en massa la trentena, altrament ens semblava impensable que la col·lecció pogués traslladar-se fàcilment un cop tramesa al Canadà. Calia trobar, per començar, un grup heterogeni de veus crítiques que confegeïssin llistes d'uns trenta noms i arribar a una llista final a partir de les coincidències. La decisió de triar els crítics fou, en gran mesura, arbitrària; al final, les veus foren les de: Alexandre Cirici, Josep Maria Corredor Matheos, Daniel Giralt-Miracle, el grup de la galeria Metrònom (Glòria Picazo, Lena Balaguer i Vicenç Altaió), Joan Brossa i Jaume VallcorbaPlana. A part de Joan Miró i Antoni Tàpies, les obres dels quals al final no vàrem poder aconseguir, el «quadre d'honor» que resultà d'aquelles llistes fou per a mi d'una banda una confirmació, d'una altra una revelació. Ultra Miró i Tàpies, només Ràfols Casamada era l'altre nom present a totes les llistes. Darrera d'aquests, hi havia sis artistes els noms dels quals apareixien a cinc de les llistes crítiques. I eren alguns d'aquests noms els que per a mi significaven una revelació: Andreu Alfaro, Frederic Amat, Josep Guinovart, Robert Llimós, Joan Ponç i Moisès Villèlia. Dos escultors, quatre pintors i tres generacions prou diferenciades. Aquesta seria, en definitiva, la tònica que s'havia de mantenir en la composició final de la Mos-

tra, que contenia quinze pintures, quatre escultures en pedra, metall o bambú, quatre obres de mitjans múltiples, dos dibuixos, dues litografies, dues peces de ceràmica, dues fotografies i un tapís. En total, trenta-dos artistes. (Vegeu l'Apèndix d'aquest article).

Com a exemple d'una primera valoració crítica de la Mostra d'Art de la NACS, m'agradaria reproduir aquí les paraules de Maria José Corominas, la qual, a més d'oferir-me un suport constant al llarg del projecte, fou qui s'encarregà d'introduir les obres i els artistes al públic que va assistir a la inauguració feta el 16 d'abril de 1982, a la Universitat de Toronto, al Canadà. Corominas, doncs, escriu:

És un fet arbitrari que dels grans només hi hagués Clavé i Vila Arrufat, però resulta significatiu, perquè mentre el primer representa la voluntat de participació en les aventures de l'avantguarda, el segon correspon a un intimisme realista molt típic de la burgesia catalana. Era bona la tria dels artistes de la generació del mig, amb la delicadesa lírica del Ràfols Casamada més inspirat, l'apassionament postinformalista de Josep Guinovart i el neoprimitivisme d'Argimon. Ben diferent, pertany a la mateixa promoció el decorativisme preciosista de Modest Cuixart. Equivalent d'aquesta etapa al País Valencià és l'obra de Mompó, tan relacionada amb el laconisme del Grup Cobra.

D'aquells que van entrar a la palestra els anys seixanta, hi ha l'obra esotèrica de Zush i la màgia primitivista de Frederic Amat. Les conseqüències del profund moviment conceptual que va dominar els anys setanta són visibles a l'art de les fibres, que domina Maria Teresa Codina, i en l'art processal de Fina Miralles. L'exposició presenta algunes conseqüències del moment dels mitjans alternatius, en l'obra «Intermedia» del pintor d'Alcoi, Toni Miró, mentre l'evolució d'aquells que havien despertat la sensibilitat Pop durant els seixanta i que, des dels setanta, penetren a l'hiperrealisme amb una habilitat extraordinària, es presenta en l'obra dels valencians Boix, Armengol i Heras, que completen la família dels pintors de l'acabat perfecte. En contrast amb ells, hi ha tota la família dels postmoderns, que fan pintura-pintura, i que han arribat a aquest món a partir de posicions diverses: Borrell, antic membre dels Gallots, i Llimós, procedent del Pop i del conceptual, i Jordi Teixidor, procedent del cinetisme. Una tendència poètica molt catalana difícilment encaixable en patrons de fora és la del cantor

de l'intimisme mesocràtic, Viladecans, i el prestidigitador de somnis, Perejaume. En relació amb aquest grup, podem situar l'obra de Barceló i Viladot. L'escultura hi és ben representada amb l'enginy àgil i difícil de Villèlia, el personal neoclassicisme, paradoxalment barroc, de Subirachs, els ritmes seriats d'Alfaro, els muntatges de Vila Grau i l'habitual sorpresa de Medina Campeny. La ceràmica és resumida amb eficàcia des de les formes perfectes del veterà Antoni Cumella, fins la nova poètica, tan subtil, de Maria Bofill. L'exposició es completa amb les obres de dos cultivadors dels mitjans alternatius, Antoni Miralda i Antoni Muntadas. (*Avui*, 6 de juny, 1982, p. 28.)

Abans, però, d'arribar a aquest moment de satisfacció de veure les obres exposades a la galeria de la Universitat de Toronto, calgueren uns llargs mesos de gestions ininterrompudes. De primer, calia convèncer cada un dels artistes seleccionats de la importància del projecte. La resistència més comuna era la del fet de sentir-se un xic políticament «explotats», car, durant els anys de la resistència antifrancista, havien estat molt nombroses les organitzacions que els havien demanat de donar obra seva per tal de finançar activitats d'ordre cultural i polític. Arribada la democràcia, era l'hora de la professionalització i del suport institucional. Per part nostra, sempre vàrem entendre aquests raonaments que, en alguns casos, ens féu impossible de comptar amb l'obra d'artistes escollits. Amb tot, aquest període de trucades i visites constants a tallers i galeries resta, a la meua memòria, com un aprenentatge directe de tot l'entramat que envolta el món de la creació i distribució de l'obra d'art als Països Catalans. Vist amb perspectiva, no em sembla un temps «acadèmicament» perdut ans un temps molt especial que canvià la meua relació amb l'art i els artistes catalans, molt més oberts i generosos del que hom vol sovint fer-nos pensar. L'altra dificultat, tot i que relativa, fou la d'aconseguir el suport institucional. L'acord inicial de base amb la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya trobà alguns entrebancs de finançament que ens impediren, a darrera hora, confegir un catàleg i presentar l'exposició a Catalunya. Tot plegat, però, no fou obstacle perquè la Mostra fos oficialment inaugurada per l'Honorable senyor Max Cah-

ner, Conseller de Cultura, el 16 d'abril de 1982, com un dels actes centrals del Tercer Colloqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica, el qual, impecablement organitzat pel professor Joseph Gulsoy, que era llavors el president de la NACS, fou celebrat a la Universitat de Toronto, al Canadà.

A l'hora d'evocar la història de la Mostra d'Art de la NACS, hom ha de fer una menció especial de la feina incansable del professor Nathaniel Smith, coinspirador de la iniciativa i organitzador de la seva exposició a la ciutat de Boston, enmig d'un dens programa de conferències, projeccions cinematogràfiques, actuacions teatrals i musicals, i exposicions. El conjunt d'aquestes activitats s'anomenà «A Salute to Barcelona». Era la salutació de Boston com a ciutat oficialment declarada germana de Barcelona per l'acord signat per ambdós alcaldes el setembre de l'any 1980. D'entre el seguit de conferències, voldria recordar la de cloenda que va dictar Josep Lluís Sert, el professor «emeritus» d'arquitectura de la Universitat de Harvard, el dia 10 de juny de 1982. El títol fou: «Boston and Barcelona: Two Centers of the Visual Arts». Aquesta evocació fóra incompleta, a més, sense recordar que dos mesos abans de celebrar-se aquests actes d'agermanament cultural entre Boston i Barcelona, tinguérem el privilegi de viure un contacte directe i molt humà entre l'ambaixada cultural catalana, que anava de viatge precisament cap a Toronto, al Tercer Colloqui de la NACS, i un bon nombre de personalitats del món acadèmic, artístic i polític de Cambridge i Boston. La trobada la facilità l'amabilíssima recepció que ens oferí el senyor Ferran Perpignà-Robert, cònsol d'Espanya a Boston. La presència de Josep Lluís Sert entre els convidats transformà el moment en una ocasió emocionant i històrica per a tots aquells que havíem vingut des de Catalunya.

La Mostra d'Art Català de la NACS, doncs, viatjà des de Toronto a Boston, on fou instal·lada en una sala d'exposicions de la Biblioteca Municipal i exposada al llarg del mes de maig de 1982, juntament amb una exposició de llibres catalans, cedits per la Generalitat de Catalunya, així com una altra exposició de llibres rars sobre la impressió a Barcelona de 1475

a 1970, pertanyents al fons de la Biblioteca. Fins aquí, la Mostra havia tingut una singladura sense massa entrebancs. El camí posterior que l'havia de retornar a terres canadenques seria llarg i problemàtic. Abans, però, la Mostra fou encara exposada a la capital nord-americana, a Washington D.C., durant el Quart Col·loqui de la NACS que, sota la direcció dels professors Josep Maria Solà-Solé i Mercè Vidal-Tibbits, i amb la col·laboració de la Universitat Catòlica d'Amèrica, tingué lloc al Capítol Hilton, a curta distància de la Casa Blanca, dels dies 31 de maig al 2 de juny de 1984.

Allò que es posà de manifest, ja amb el difícil trasllat a Washington, altra vegada fet possible pel voluntarisme incansable del professor Nathaniel Smith, fou el fet que moure la Mostra requeria una infraestructura organitzativa i financera que la NACS òbviament no posseïa. Després de Washington, doncs, les obres d'art de la Mostra foren, per dir-ho de manera econòmica, usufructuades per diversos membres de l'entitat que les exposaren privadament en llurs domicilis. En alguns casos, com el del professor Rodolfo Cardona, amb autèntica cura estètica. Fou, precisament, allò que s'escaigué amb una de les obres que mantenia el professor Cardona, el que ens obligà a cercar la solució que finalment hem adoptat, la de trobar una seu permanent per a la mostra en una institució acadèmica que es comprometí a exposar-la de manera continuada. Per retornar al detonant del cas Cardona, el fet fou que, havent-se de traslladar de casa i atesa la fragilitat dels materials i les dimensions de l'obra de Josep Guinovart, el professor Cardona es veia impossibilitat de fer-se càrrec del transport i assegurança de l'obra. Sortosament, i gràcies a les seves pròpies gestions amb Guinovart mateix, així com amb el professor Arseni Pacheco, llavors president de la NACS, s'arribà a l'acord extraordinari de donar aquesta obra al Museu d'Art de Long Island, que es comprometia a fer constar que l'obra havia estat una donació de la NACS. Aquesta «pèrdua» per al nostre patrimoni, tot i la tranquil·litat de saber que l'obra ha entrat a formar part d'una de les col·leccions més destacades dels Estats Units, va precipitar la recerca d'aquella insti-

tució que havia d'esdevenir la seu permanent del nostre fons d'art. El professor Albert Porcheras-Mayo i jo mateix havíem fet gestions al museu d'art de la Universitat d'Illinois, a Urbana, sense sort. Més tard, l'any 1988, jo em trobava en plenes negociacions amb la Texas A & M University, que era a punt d'obrir un museu d'art, quan m'arribà la notícia, magnífica, que el professor Arseni Pacheco havia assolit un acord definitiu amb la Simon Fraser University, de Vancouver, a la British Columbia canadenca. L'acord establia que les obres s'exposarien com a col·lecció permanent a la Simon Fraser Gallery, bo i fent constar que es tractava d'un préstec indefinit de la NACS i, potser el més important, que l'entitat restava obligada a deixar-nos les obres sempre que tinguéssim l'oportunitat i la infraestructura necessària per organitzar-ne exposicions itinerants.

Aquest és, doncs, el final quasi feliç d'un llarg viatge. Així, la darrera setmana de maig de 1990, durant la celebració del Sisè Col·loqui de la NACS a Vancouver, que Arseni Pacheco i el seu equip de col·laboradors transformà en una nova fita organitzativa i intel·lectual en el caminar històric de la nostra associació, hom pogué assistir a l'acte de lliurament del nostre fons d'art que, en nom de la Generalitat de Catalunya, garant definitiva d'aquest projecte, presentà el senyor Carles Duarte. L'acte, un animadíssim còctel, establí el compromís d'ambdues parts per tal d'assegurar que en un futur prou immediat la Simon Fraser Gallery comptaria amb el fons complet de la nostra col·lecció i començaria, així, una nova etapa en aquesta aventura artísticocultural que la NACS es comprometé a dur a terme ara fa gairebé deu anys. Em plau, a l'hora d'escriure aquestes ratlles, saber que el nostre compromís és ben a prop de ser una realitat total.

JAUME MARTÍ-OLIVELLA

Portland, Oregon.
Hivern 1991

APÈNDIX:
ARTISTES I OBRES DE LA MOSTRA D'ART DE LA NACS

<i>Nom</i>	<i>Títol</i>	<i>Mesures</i>	<i>Material</i>	<i>Data</i>
1. Andreu Alfaro	«Forma Continuada»	25×30×25	acer	1978
2. Frederic Amat	—	100×70	oli i acrílic (cartró)	1981
3. Daniel Argimon	«Pintura Collage»	100×100	pintura al paper (tela)	1981
4. Rafael Armengol	«Apòstol»	73×60	oli (tela)	1981
5. Miquel Barceló	—	100×70	oli i acrílic (cartró)	1981
6. Maria Bofill	—	12×11	porcellana	1980
7. Manolo Boix	—	100×100	oli (tela)	—
8. Antoni Boleda	«Parella ajaguda»	21×14,5×28	pedra polida	—
9. Alfons Borrell	«Tres del Dos del 80»	114×146	—	1980
10. Antoni Clavé	—	60×45	oli (paper)	1982
11. Maria Teresa Codina	«Catalunya-4»	100×100×10	fil (tela)	1981
12. Modest Cuixart	«Nereida»	54×65	oli (tela)	1982
13. Antoni Cumella	—	50×50	pedra esmalta- da (relleu)	1981
14. Josep Guinovart	—	206×165	fusta	1980
15. Artur Heras	«Taller»	73×60	tinta al paper (collage)	1980
16. Robert Llimós	«Segador»	79×58	caseïna	1981
17. Medina Campeny	«John Juanola»	60,5×45,5	tinta	1975
18. Antoni Miralda	—	—	línia de pa (fotografia)	1977
19. Fina Miralles	—	100×81	cotó i acrílic	1981
20. Toni Miró	«Una mà a Xile»	118×118×20	oli sobre acer	1977
21. Manolo Mompó	«Mercat»	60×45	pintura al paper	1981
22. Antoni Muntadas	«Diàleg»	51×41	fotografia	—
23. Perejaume	«Paisatge aerostàtic»	92×60	oli (tela)	1981
24. Ràfols-Casamada	«Verd i Blau»	80×80	oli (tela)	1981
25. J. M. Subirachs	«Dafne-1981»	39×19×11	bronze	1981
26. Jordi Teixidor	—	120×96	oli (tela)	1982
27. Antoni Vila-Arrufat	«Escena de la guerra del 36»	60×50	gravat litogràfic	1938

28. Joan-Pere Vildecans	—	55×76	litografia original	—
29. Francesc Viladot	«Fruïtes sobre una taula»	130×96	oli (tela)	—
30. Joan Vila-Grau	«Antropomorfe»	100×67×5	oli sobre fusta (relleu)	—
31. Moisès Villèlia	—	80×6×6	bambú	—
32. Zush (Albert Porta)	«Pare i Mare del Món»	100×70	oli (tela)	1982

1. *Estudis de Llengua, Literatura i Cultura Catalanes. Actes del Primer Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica, Urbana, 30 de març-1 d'abril de 1978, a cura d'Albert Porqueras-Mayo, Spurgeon Baldwin i Jaume Martí-Olivella. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1979.*

ÍNDIX

Introducció	5
A. M. BADIA I MARGARIT, L'estat present de les investigacions sobre la llengua catalana	11
J. ROCA-PONS, La projecció exterior de la cultura catalana	41
A. PORQUERAS-MAYO - J. L. LAURENTI, La col·lecció lul·liana a la Universitat d'Illinois (segles xv-xvii)	59
PH. D. RASICO, Alguns problemes cronològics de les sibilants catalanes	93
D. WANNER, Notes on the phonology of Catalan clitics	111
P. V. LUNN, Pronouns as articles: evidence from Catalan	129
M. SALTARELLI, Catalan causatives	139
M. DURAN, Notes on Ramon Llull, St. Bonaventure, and a ninth- ingale	149
J. DAGENAIS, Speech as the sixth sense — Ramon Llull's <i>affatus</i>	157
C. E. POLIT, Analogías entre el <i>Libre d'amic e amat</i> y algunos textos sufies medievales	171
J. W. MARCHAND, Acyrologia as a rhetorical device and a mode of thought in the poems of Ausias March	181

K. MCNERNEY, Ausiàs March and Juan Boscán	195
P. COCOZZELLA, Fray Francisco Moner: bilingualism, love, and experience in Spanish Pre-Renaissance literature	209
J. GILABERT, <i>La febre d'or</i> de Narcís Oller i <i>Miau</i> de Galdós: dues visions de la realitat social a l'Espanya del segle XIX	241
J. V. SOLANAS, Les estructures narratives a l'obra d'En Miquel dels Sants Oliver	255
J. MARTÍ-OLIVELLA, Parallels evolutius a l'obra de Sartre, Camus i Pedroló	267
L. T. VALDIVIESO, La poética dramática de Maria Aurèlia Capmany en <i>Vent de garbí</i> i <i>una mica de por</i>	281
D. H. ROSENTHAL, Dos poetes catalans dels anys seixanta: Vicent Andrés Estellés i Gabriel Ferrater	291
J. BERG SOBRE, Eiximenis, Isabel de Villena and some fifteenth century illustrations of their works	303
G. R. COLLINS, Antoni Gaudí's design methods, as described by himself	315
2. <i>Actes del Segon Colloqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica, Yale, 1979.</i> A cura de Manuel Duran, Albert Porcheras-Mayo i Josep Roca-Pons. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1982.	

INDEX

M. DURAN - A. PORCHERAS-MAYO - J. ROCA-PONS, Pròleg	5
J. FERRATER I MÓRA, Catalunya enfora	9
J. ROCA-PONS, Per la difusió de la cultura catalana	17
J. LL. SERT, Un centre per a l'encontre de les arts	27
A. BARTRA, Poesia i mite	33
P. JULIA, L'ambigüitat en la teoria lingüística	41
D. RECASENS I VIVES, Noves perspectives en els estudis de fonètica experimental. Aplicació al cas del català	51
M. M. AZEVEDO, Problemes fonològics de l'adquisició del català	67
P. RASICO, Envers una caracterització fonològica del català preliterari: conceptes i mètodes	77
J. A. DECESARIS - G. C. HARDALO, Observacions sobre la concordància del participi en català	91
J. GULSOY, Un problema ictiològic del diccionari etimològic català: nero i mero	101
C. M. CARLTON, Catalan and Romanian: A comparison	113

J. DAGENAIS, New considerations on the date and composition of Lull's <i>Libre de besties</i>	131
C. J. WITTLIN, El vuitè tractat del «Dotzè del crestià» de Francesc Eiximenis	141
A. PACHECO-RANSANZ, Notes per a l'estudi de la narrativa catalana en vers dels segles XIV i XV	151
J. DIFRANCIS, A study of <i>Curial e Güelfa</i>	163
P. J. BOEHNE, The coronation of Curial	179
N. B. SMITH, From Peire Raimon de Tolosa to Ausias March: Toward a post-courtly psychology	189
T. SARRAMÍA, Color, ritmo y poesía en «Sor Sanxa» de Narcís Oller	197
S. J. CANEPARI, L'evolució dels valors burgesos a l' <i>Auca del senyor Esteve</i>	211
M. ENGUÍDANOS, Eduardo Escalante: Valencia y el sainete bilingüe	223
G. RIBBANS, Maragall i les teories estètiques del romanticisme	237
R. LEEEMANN, «On hi ha ta veu». Josep Carner: the elegiac tendency	247
C. GUILLÉN, Sobre las semblanzas de Josep Pla	263
H. BIHLER, La transposición poética de elementos del evangelio de san Marcos en <i>Setmana Santa</i> de Salvador Espriu	293
P. COCOZZELLA, <i>Ronda de mort a Sinera</i> : An approach to Salvador Espriu's aesthetics	307
F. HENSEY, Aspectos estructurales de la traducción de «La pell de brau»	331
M. BIEDER, The woman in the garden. The problem of identity in the novels of Mercè Rodoreda	353
F. WYERS, A woman's voices: Mercè Rodoreda's, <i>La plaça del Diamant</i>	365
J. KROGSTAD, El <i>Jardí vora el mar</i> : vida, mort, innocència i Déu	337
M. DURAN, Tècniques narratives de Pere Calders	383
M. MISIEGO I LLAGOSTERA, Maria Aurèlia Capmany: un feminisme diferent	389
C. CHLANDA, <i>Els miralls</i> de Pere Gimferrer y la imagen cinematográfica	405
J. R. WEBSTER, Els orígens socials dels franciscans	415
F. MÁRQUEZ VILLANUEVA, Lope, juez de la justicia catalana	425
G. W. McDONOGH, Fathers and sons: Family and authority in nineteenth-century Barcelona	445
G. R. COLLINS, Antoni Gaudí as creative medievalist	465
G. KUBLER, Lluís Domènech i Montaner and the Catalan Renaissance	473

J. RIBAS, L'autonomia catalana a través de la premsa diària dels EUA	479
3. <i>Actes del Tercer Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica</i> , Toronto, 1982. Estudis en honor de Josep Roca-Pons. A cura de Patricia Boehne, Josep Massot i Muntaner i Nathaniel B. Smith. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1983.	

INDEX

N. SMITH, Pròleg	5
A. M. BADIA I MARGARIT, Homenatge i gratitud a Josep Roca-Pons	11
A. M. BADIA I MARGARIT, Sobre els elements medievals en la formació de la llengua catalana	19
P. D. RASICO, Estudi fonològic i complementari de la <i>Crònica</i> de Bernat Desclot (ms. 486 de la Biblioteca de Catalunya)	35
M. W. WHEELER, Catalan in Recent Phonological Theory	53
P. LUNN, The Influence of Pronunciation on Semantic Change: The Case of <i>per</i> and <i>per a</i>	67
J. A. ARGENTE, Sobre la teoria de la mètrica	77
E. VON RICHTHOFEN, Cataluña y los precursores latinos de la época románica	91
J. DAGENAIS, Origin and Evolution of Ramon Llull's Theory of <i>affatus</i>	107
C. UKAS, New Research on the <i>Bíblia rimada</i> : The Apocryphal Legends	123
C. J. WITTLIN, De «Lo libre de les dones» a la «Scala Dei»	139
P. J. BOEHNE, Arnau de Vilanova i els documents catalans de la Biblioteca Vaticana	153
C. J. MERRILL, La «Güelfa» i els seus models catalans	159
P. COCOZZELLA, Contrast, Conflict, Crisis: A Paradigm for an Aesthetics of Ausiàs March's Poems	169
G. STAGG, Cervantes and Catalonia	187
T. SARRAMÍA, Escritores catalanes en la «Revista Puertorriqueña» (1887-1893)	201
M. VIDAL-TIBBITS, Del conte a la novella: «Isabel de Galceran» i «Vilaniu», de Narcís Oller	217
M. BIEDER, Cataclysm and Rebirth: Journey to the Edge of the Maelstrom: Mercè Rodoreda's «Quanta, quanta guerra...»	227

K. MCNERNEY, The Games People Play in Joan Oleza's Fiction	239
J. MARTÍ-OLIVELLA, Quim Monzó o la contraescriptura generacional	249
J. ROCA-PONS, La cultura castellana i la catalana	261
J. M. LLOMPART, Les Illes Balears en el context dels Països Catalans	273
G. RIBBANS, «La propaganda pel fet»: Some Notes on the Effects of Anarchist Terrorism on the Catalan Bourgeoisie of the Late Nineteenth Century	289
L. LITVAK, Anarchist Drawing in Catalanian Newspapers, 1880-1912	303
M. J. COROMINAS, Els darrers vint anys de la plàstica catalana	317
4. <i>Actes del Quart Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica</i> , Washington, D.C., 1984. Estudis en honor d'Antoni M. Badia i Margarit. A cura de Nathaniel B. Smith, Josep M. Solà-Solé, Mercè Vidal-Tibbits i Josep Massot i Muntaner. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1985.	

INDEX

NATHANIEL B. SMITH, Nota editorial	5
JOSEP M. SOLÀ-SOLÉ, A l'amic Badia i a manera de pròleg	7
ANTONI M. BADIA I MARGARIT, La catalanística nord-americana i la situació sociolingüística del català	13
THOMAS J. WALSH, El paper de les fronteres polítiques carolíngies en la gènesi dels primitius dialectes catalans	25
PHILIP D. RASICO, La conservació de la -N' etimològica a l'antiga diòcesi de Girona	41
EMILI J. BOIX, «Naltros parlem mal català»: actituds interdialectals entre els caleros de Palamós	57
JEANNE ZANC MIER, Importància de la sociolingüística per a l'estudi del català	75
Josep Roca-Pons, Sobre els verbs copulatiu <i>ésser</i> i <i>estar</i>	85
CURT WITTLIN, Models i fonts per a l'estructura del «Dotzè» de Francesc Eiximinis	103
DAVID J. VIERA, Els miracles de Maria en l'obra catalana de Francesc Eiximenis	121
CHARLES J. MERRILL, Isolda, Güelfa, Susanna i els antics	131
TERESA M. VILARÓS-SOLER, Ausiàs March, poeta solitari	143
ELIZABETH RHODES PRIMAVERA, Ausiàs March: imatges d'un llarg viatge	157

J. M. SOBRER, Les veus de sant Vicent Ferrer	173
KENNETH BROWN, Un cançoner de poesies catalanes del segle xvii inèdit i oblidat: el ms. D.47 de la Boston Public Li- brary (EUA)	183
MANUEL A. ESTEBAN, Emile Zola avaluat per l'equip de «L'Avenç»	219
ENRIC BOU, La poesia noucentista: una renovació temàtica .	233
MARGARIDA ARITZETA, Aportacions de Josep Lleonart a una de- finició noucentista	245
SEBASTIÀ SERRANO, Les idees lingüístiques d'en Carles Riba .	257
TOMÀS SARRAMÍA, <i>Sis Joans</i> de Carles Riba	265
JAUME MARTÍ-OLIVELLA, Trabal i Calders, o la incorporació dis- torsionada del fantàstic	277
KATHLEEN MCNERNEY, La identitat a la <i>Plaça del Diamant</i> : su- pressió i recerca	295
LORETO BUSQUETS, El mite de la culpa a <i>La Plaça del Diamant</i> .	303
JOAN GILABERT, El món de Xavier Benguerel i el de la burgesia nacionalista catalana	321
JOSEP PIERA, La nova poesia catalana al País Valencià	335
PILAR G. SUELTO DE SAENZ, José Ferrater Mora: filosofia narra- tiva y cinematografía	345

5. *Actes del Cinquè Colloqui d'Estudis Catalans a Nord-Amè-
rica*, Tampa-St. Augustine, 1987. A cura de Philip D. Rasi-
co i Curt J. Wittlin. Publicacions de l'Abadia de Montser-
rat, 1988.

INDEX

PHILIP D. RASICO, Pròleg	5
JOAN VENY, Noves dades sobre la partió català occidental-ca- talà oriental	11
J. GULSOY, La -o de primera persona de l'indicatiu present en català	43
PHILIP D. RASICO, Aproximació a la història del parlar menor- quí de la Florida	69
ENRIC VALLDUVÍ, Sobre el perfet perifràstic del català	85
ARSENI PACHECO-RANSANZ, La narració en primera persona en els segles xiv i xv: Notes per a una reavaluació crítica . . .	99
CURT WITTLIN, La revisió lingüística de l'antiga traducció ca- talana del «De regimine principum» d'Egidi Romà publi- cada el 1480 pel mestre Aleix de Barcelona	111

DAVID J. VIERA, Ius ad bellum en el «Dotzè del Crestià» de Fran- cesc Eiximenis	135
JESÚS MONTOYA MARTÍNEZ, La técnica de la «abreviatio» y de la «cumulatio» en «Els Miracles de la Verge Maria». Su valoración	143
CHARLES J. MERRILL, Errant el blanc: la fi de Tirant	155
KENNETH BROWN, Textos poètics inèdits del barroc català ex- humats en biblioteques nord-americanes	163
JOAQUIM ROY, Poesia i memòries de Josep Conangla i Fonta- nilles sobre la guerra de Cuba	201
TOMÀS SARRAMÍA, Un epistolari desconegut de Magí Morera a Narcís Oller	219
JOAN J. GILABERT, Vent del poble a l'obra de Joan Salvat-Pa- passeit	229
PETER COCOZZELLA, La veu, la persona i el mite: Cap a la defi- nició d'una estètica d'Agustí Bartra	245
LORETO BUSQUETS, L'inconscient en la novella de Mercè Rodo- reda	267
JAUME MARTÍ-OLIVELLA, Rodoreda o la força bruixològica . .	283
MANUEL A. ESTEBAN, «Quanta, quanta guerra...»: De la teoria a la pràctica	301
PATRICIA J. BOEHNE, J. V. Foix: Cròniques de l'ultrason . . .	313
EDUARDO MAYONE DIAS, Francisco Manuel de Melo: Un cop d'ull portuguès sobre Catalunya	321
GLORIA DURAN, Remedios Varo: Catalan Surrealist	331
JOSEP ROCA-PONS, La situació social de la llengua catalana .	343

Homage to J. V. Foix. Catalan Review I, 1 (June 1986).

CONTENTS

Foreword	9
JAUME FERRAN - JOSEP ROCA-PONS, <i>J. V. Foix: An Introduction</i> .	11
PERE GIMFERRER, <i>Saló Rosa</i> , en honor de J. V. Foix	21
PATRICIA BOEHNE, J. V. Foix and the Civil War, 1936-1939 . .	25
MÀRIA JOSÉ COROMINAS - XAVIER CANALS, J. V. Foix i els artistes plàstics	51
MANUEL DURAN, J. V. Foix: «There are poets, the best ones, who can milk celestial cows»	61
MÀRIA MANENT, A note on J. V. Foix	79
CARLES MIRALLES, The Process of Development of a Poem . . .	83
JOAQUIM MOLAS, J. V. Foix or Total Investigation	107

C. BRIAN MORRIS, <i>Gertrudis</i> and the Creative Modesty of J. V. Foix	123
VINYET PANYELLA, Aproximació al pensament polític de J. V. Foix	141
JOSEP ROMEU, Lectura de sis sonets de <i>Sol, i de dol</i> de J. V. Foix	171
DAVID H. ROSENTHAL, The Achievement of J. V. Foix	205
M. L. ROSENTHAL, A Thought or Two About J. V. Foix	225
ARTHUR TERRY, The Frontiers of J. V. Foix	237
JAUME VALLCORBA PLANA, «Chi è questa que ven, ch'ogn'om la mira» from <i>Sol, i de dol</i>	253
Selection of Poems	273
Works by J. V. Foix	327
Selected Bibliography	330
Poems of J. V. Foix included in this volume	338
Cultural information from Catalan Speaking Lands: <i>History</i> (Jordi Casasses); <i>Linguistics</i> (Joan Solà); <i>Literature</i> (Jaume Pérez Montaner); <i>Music</i> (Roger Alier); <i>Visual Arts</i> (Maria José Corominas)	341
Reviews: Rafael Beltrán Llavador, <i>Tirant lo Blanc: Evolució i revolta en la novel·la de cavalleries</i> (Curt J. Wittlin); Anton Espadaler, <i>Una reina per a Curial</i> (Curt J. Wittlin); <i>Selected Works of Ramon Llull</i> . Edited and translated by Anthony Bonner (Manuel Duran); Philip D. Rasico, <i>Estudis sobre la fonologia del català preliterari</i> (Edward J. Neugaard); Francesc Roca, <i>Un viatge útil. De l'auge de 1945/1973 a la «crisi»</i> (Manuel Duran)	357

Catalan Review, I, 2 (December 1986).

CONTENTS

PETER COCOZZELLA, La visió tràgica a la poesia de Salvador Espriu: assaig d'una definició	9
JOAN M. COROMINAS, Menéndez y Pelayo and the Catalan Renaixença	23
CARLES A. GASÒLIBA, L'economia catalana avui	43
WILLIAM KLUBACK, «Tenderness for the Finite»: Reflections on the Philosophy of Josep Ferrater Móra	49
NELSON R. ORRINGER, Intuition and Intelligence: On Bergson in Eugeni d'Ors	69
PHILIP D. RASICO, A Nineteenth-Century Traveler's Notes on	

the Minorcan Dialect and Customs of St. Augustine, Florida	89
DOUGLAS RIVA, Enric Granados: Composer, Performer, and Teacher	101
JOSEP M. SOLÀ-SOLÉ, Don Juan in Catalan Theater	115
CURT J. WITTLIN, The Secret Geometry of the Girona Tapestry	125
Catalan Poetry: Translations: Miquel Martí i Pol (Nathaniel B. Smith and Lynette McGrath); Maria-Mercè Marçal (Kathleen McNerney); Francesc Parcerisas (Nathaniel B. Smith and Lynette McGrath); Marta Pessarrodona (H. Patsy Boyer, and Nathaniel B. Smith and Lynette McGrath); Joan Salvat-Papasseit (Nathaniel B. Smith)	145
Cultural Information from Catalan Speaking Lands (1986, from January to June): <i>History</i> (Joan Cabestany); <i>Linguistics</i> (Joan Solà); <i>Literature</i> (Jaume Pérez Montaner); <i>Music</i> (Xosé Aviñoa); <i>Visual Arts</i> (Maria José Corominas)	171
Reviews: <i>L'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes 1968-1986</i> (August Bover); Joan Perucho, <i>Itineraris d'Orient</i> (Albert M. Forcadas and Betty Watson); Avel·li Artis-Gener, <i>Prohibida l'evasió</i> (Albert M. Forcadas); Josep Piera, <i>Maremar</i> (Albert M. Forcadas and Elizabeth Watson); Joan Veny, <i>Introducció a la dialectologia catalana</i> (Philip D. Rasico); Joan Tudela, <i>El futur del català. Una radiografia sociolingüística</i> (Josep Roca-Pons)	185

Catalan Review II, 1 (June 1987).

CONTENTS

EULÀLIA BENEJAM COBB, «Amb ronca veu»: Reality and Morality in the Poetry of Joan Vinyoli	9
EMILI BOIX I FUSTER, Catalan Communicative Styles: Involvement in a Dinner Table Conversation	23
AUGUST BOVER I FONT, Innovació i tradició en la poesia catalana del segle XVI	41
KRISTINE DOLL, Towards a Revaluation of Joan Alcover's <i>Elegies</i>	69
MANUEL DURAN, Ramon Xirau: from Poetry to Metaphysics	85
GRACIEL·LA EDO I BASTÉ, Erotisme i temps a <i>Salvatge cor</i> de Carles Riba	101
JOAN J. GILABERT, <i>Icària, Icària</i> : from Utopian Dreams to Anarchist Reality	111

LAWRENCE V. MOTT, <i>The Galleys of Salou</i>	169
JANET PÉREZ, <i>Time and Symbol, Life and Death, Decay and Re- generation: Vital Cycles and the Round of Seasons in Mer- cè Rodoreda's La mort i la primavera</i>	179
MORAIMA DE SEMPRÚN DONAHUE, <i>The Catalan Poetry of Manuel Duran</i>	197
Poetical Translations: Thirteen Poems by Bartomeu Rosselló- Pòrcel translated by Nathaniel Smith	221
Cultural Information from Catalan Speaking Lands (1990): <i>His- tory</i> (J.-F. Cabestany and C. Santacana), <i>Linguistics</i> (M. Lo- rente), <i>Literature</i> (J. Pérez Montaner), <i>Music</i> (Xosé Aviñoa), <i>Visual Arts</i> (A. Buti)	251
Reviews: <i>Zeitschrift für Katalanistik</i> , 2 and 3 (A. Bover); AISC, <i>Bibliografia catalana</i> (A. Bover); Carme Simó, <i>Catàleg dels noticiaris mallorquins</i> (A. Bover); A. Rossich and A. Rafa- nell, eds., <i>El barroc català</i> (A. Bover); A. M. Badia i M. Cam- prubi, <i>Actes del Vuitè Colloqui AILLC</i> (A. Bover); Patricia Boehne, <i>The Renaissance Catalan Novel</i> (M. Duran); Ma- ria-Antònia Oliver, <i>Antipodes</i> (M. A. Esteban); Enric Bou, <i>Poesia i sistema: La revolució simbolista a Catalunya</i> (J. R. Resina); David H. Rosenthal, <i>Postwar Catalan Poetry</i> (M. Duran)	271

Estatuts de la North American Catalan Society

Art. 1. *Nom.* La societat s'anomenarà «North American Catalan Society» (NACS). En el context d'aquests Estatuts el concepte «Nord-Amèrica» s'aplica indistintament als Estats Units i al Canadà.

Art. 2. *Finalitat.* La Societat tindrà com a objectiu principal el foment de la cultura catalana i la promoció de l'ensenyament de la llengua i cultura catalanes a les institucions docents nord-americanes.

2.i. Mantindrà relacions amb les institucions catalanòfiles d'arreu del món, i particularment amb les institucions de caràcter docent i cultural dels Països Catalans. En particular, col·laborarà estretament amb l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes.

2.ii. Periòdicament, i com a mínim cada tres anys, convocarà un colloqui, durant el qual es reunirà l'Assemblea General.

2.iii. Fomentarà la publicació d'obres i notícies relacionades amb la cultura catalana, i publicarà un *Butlletí*, en principi de freqüència trimestral, que reflecteixi la vida i els objectius de la NACS.

Art. 3. *Llengua.* Les llengües oficials de la Societat seran el català i l'anglès.

3.i. La presentació i discussió de ponències en els colloquis i actes públics i acadèmics podrà fer-se també en qualsevol altra llengua romànica.

Art. 4. *Membres.* Podrà ésser membre de la Societat qualsevol persona directament o indirectament relacionada amb la cultura catalana i interessada a recolzar les finalitats de la Societat.

4.i. Seran *membres titulars* amb dret al vot, tots aquells membres que mantinguin al corrent el pagament de la seva quota d'inscripció.

4.ii. Seran considerats *membres protectors* els membres titulars i les institucions que contribueixin a la Societat amb el pagament d'una quota anual igual o superior al doble de la quota establerta per als membres titulars.

4.iii. La Junta de Govern podrà nomenar un nombre limitat de *membres corresponsals*, sense dret al vot, amb el propòsit de mantenir representants de la NACS en diversos països i en diverses institucions o societats.

4.iv. Excepcionalment, l'Assemblea General, a proposta de la Junta de Govern, podrà atorgar el títol de *membre honorari* a personalitats destacades en el conreu o difusió de la cultura catalana.

Art. 5. *Subscripció.* La quota anual serà fixada per la Junta de Govern i ratificada per l'Assemblea General.

5.i. La quota dels membres estudiants no serà superior al cinquanta per cent de la quota assignada als altres *membres titulars*.

5.ii. Estaran exempts del pagament de la quota anual els *membres honoraris* i els *membres corresponsals*.

Art. 6. *Òrgans de Govern.* La Societat serà administrada per la Junta de Govern, però totes les decisions que puguin afectar les finalitats o la naturalesa de la Societat hauran d'ésser ratificades per l'Assemblea General.

Art. 7. *L'Assemblea General.* L'Assemblea General estarà constituïda pels membres titulars (incloent-hi els protectors).

7.i. La presència d'un deu per cent dels membres titulars constituirà *quorum*.

7.ii. Els membres de les altres categories podran assistir a l'Assemblea General, sense dret al vot i en qualitat d'observadors.

7.iii. L'Assemblea General aprovarà o rebutjarà els informes i propostes de la Junta de Govern i dels comitès de la Societat. Aprovarà o rebutjarà l'estat de comptes presentat pel Tresorer, i la memòria d'activitats presentada pel Secretari, i decidirà sobre qualsevol acció que pogués afectar de manera radical els interessos econòmics de la Societat.

7.iv. Elegirà els membres de la Junta de Govern.

7.v. Decidirà sobre qualsevol moció de modificació dels Estatuts.

Art. 8. *Junta de Govern.* La Junta de Govern estarà constituïda per un President, un Vice-president, un Secretari, un Tresorer, vuit Vocals i el President cessat. El nombre de Vocals podrà variar en cas de necessitat a criteri de la pròpia Junta.

La Junta de Govern es reunirà cada any el dia 28 de desembre, conjuntament amb el congrés anual de la Modern Language Association of America, i també en el decurs de cada col·loqui.

Les funcions dels membres de la Junta de Govern seran les següents:

8.i. *President.* Presidirà els col·loquis organitzats per la Societat.

Establirà l'ordre del dia i presidirà l'Assemblea General i les reunions de la Junta de Govern.

Serà el representant oficial de la NACS en totes les activitats públiques de la Societat i podrà nomenar un comitè que la representi davant les institucions polítiques i culturals.

Assumirà la responsabilitat d'executar les decisions preses per la Junta de Govern a l'Assemblea General.

8.ii. *Vice-president.* Substituirà el President en les seves funcions sempre que sigui necessari.

Coordinarà les activitats de la NACS per al foment de l'ensenyament del català, la promoció de la cultura catalana en les institucions docents nord-americanes, i de les quals procurarà aconseguir suport econòmic.

8.iii. *Secretari.* Mantindrà al dia les actes de les reunions de la Junta de Govern i de l'Assemblea General i dipositarà

còpies de les actes i de qualsevol altre document d'interès a l'Arxiu històric de la Societat.

Serà el responsable d'informar els membres de la Societat de les decisions de la Junta de Govern i de les diverses activitats de la Societat com a corporació.

A l'Assemblea General, presentarà una memòria sobre les activitats del període després de l'Assemblea General anterior.

A proposta del President convocarà i organitzarà les reunions de la Junta de Govern.

S'encarregarà de la correspondència general de la NACS amb d'altres entitats i individus.

8.iv. *Tresorer*. Administrarà les finances de la Societat. Serà responsable de les inversions, imposicions bancàries, cobrament de quotes i pagament dels deutes de la Societat.

Presentarà un full de balanç anual per a ésser publicat al *Butlletí* de la Societat i un full biennal o triennal per a ésser distribuït a tots els membres que assisteixin a l'Assemblea General.

Mantindrà una llista posada al dia dels membres de la societat i de llur situació quant al pagament de les quotes, i enviarà periòdicament còpies d'aquesta llista al Secretari i a l'Editor del *Butlletí*.

Mantindrà un dipòsit de còpies del *Butlletí* i satisfarà les comandes d'aquells que les sol·licitin. Trametrà un recordatori als socis pendents de pagament.

8.v. *Vocals*. Individualment, o com a president d'un comitè, cada vocal exercirà una de les següents funcions:

a) *Director de la Secció Bibliogràfica*. Nomenarà un equip d'ajudants per a la composició de llistes bibliogràfiques d'obres d'interès per als estudis catalans, i particularment d'aquelles obres publicades a Nord-Amèrica. Aquestes llistes seran publicades al *Butlletí* de la Societat.

Collaborarà estretament amb el Director de Publicacions i establirà contactes amb d'altres equips bibliogràfics com els de l'AILLC o del *Comparative Romance Linguistics Newsletter*.

b) *Director d'Intercanvis Culturals*. Coordinarà les activitats de la Societat relacionades amb l'intercanvi o visites de

conferenciant i professors a nivell nacional o internacional.

Fomentarà i coordinarà l'intercanvi d'estudiants amb els Països Catalans i l'organització de cursos d'estiu i, en general, participarà en o s'informarà de totes les activitats de caràcter cultural que tinguin una projecció interestatal o internacional.

c) *Director de Relacions Artístiques*. Fomentarà i coordinarà l'organització d'exposicions de la Mostra d'Art Català a les ciutats nord-americanes i vetllarà per la conservació i bon estat de les obres.

Serà encarregat de les relacions en general amb el món artístic català.

d) *Vocal Coordinador als Països Catalans*. Representarà al President de la Societat sempre que sigui necessari vis a vis les institucions oficials i culturals dels Països Catalans.

Mantindrà informats els membres de la Societat fincats en terres catalanes de totes les activitats de la NACS.

Ajudarà el Tresorer en la composició de la llista de membres, en el cobrament de les quotes, i en la distribució del *Butlletí* en l'àmbit dels Països Catalans.

Collaborarà activament en l'organització dels Col·loquis per a fomentar la participació de membres residents als Països Catalans.

e) *Director de Publicacions*. Serà responsable de la coordinació i promoció de les publicacions de la NACS.

Mantindrà un dossier d'articles i documents que serveixi de fons bibliogràfic permanent pels membres de la NACS i qualsevol altre estudiós de la cultura catalana, i s'ocuparà de la conservació dels llibres i separates donats a la NACS.

Recollirà les ponències dels Col·loquis i les posarà a disposició del Comitè Editorial encarregat de la seva publicació. Procurarà també recollir les contribucions catalanes a d'altres congressos o jornades culturals dels Estats Units i el Canadà, en funció de la creació d'un arxiu de la Catalanística nord-americana.

f) *Editors del Butlletí*. L'Editor o els Co-Editors del *Butlletí* seran elegits per la resta de la Junta de Govern, per un terme variable que serà fixat per acord mutu.

Tindran la responsabilitat de publicar el *Butlletí*, en principi, cada tres mesos, i de fer-lo distribuir als membres i altres persones i entitats indicades pel Tresorer.

Els Editors podran nomenar assistents i correctors per a ajudar en aquestes tasques.

Els Editors col·laboraran estretament amb el Director de Publicacions, el Director de la Secció Bibliogràfica, i amb el Tresorer quant a la distribució del *Butlletí*.

Art. 9. *Patronat d'Honor*. El Patronat d'Honor estarà constituït pels Presidents d'Honor de la Societat i pels ex-Presidents que s'hi incorporaran després del seu període de vocals ex-ofici. També formaran part d'aquest patronat els membres honoraris nomenats per l'Assemblea General a proposta de la Junta de Govern.

9.i. Les funcions del Patronat d'Honor seran d'ordre consultiu. De manera excepcional, i a petició de la Junta, se li podran delegar funcions executives.

9.ii. El Patronat vetllarà perquè les decisions de la Junta no contradiguin ni la lletra ni l'esperit dels Estatuts.

Art. 10. *Col·loquis*. Els col·loquis periòdics de la NACS tindran una funció doble: la reunió d'especialistes i de persones interessades en la cultura catalana per a discussió de tòpics i temes preestablerts per a cada col·loqui, i la convocatòria periòdica de l'Assemblea General. La Junta de Govern convocarà un col·loqui com a mínim cada tres anys.

10.i. La Junta de Govern proposarà la data i lloc per a la celebració del següent, prèvia consulta amb la institució o institucions i persones que hauran de fer-se càrrec de l'organització del Col·loqui.

10.ii. La institució organitzadora del Col·loqui, prèvia consulta amb la Junta de Govern, nomenarà el Comitè local, el qual treballarà en estreta col·laboració amb la Junta de Govern, i particularment amb el President i Secretari, per a l'organització del programa acadèmic del Col·loqui.

Art. 11. *Arxiu Històric*. La Societat mantindrà un dipòsit de totes les actes, documents i publicacions que donin testimoni de la seva història i activitats. Aquest dipòsit es confiarà

a una persona o en un lloc que serà determinat periòdicament per la Junta de Govern.

Art. 12. *Eleccions*. A excepció del President, tots els membres de la Junta de Govern podran ésser reelegits immediatament per un número indeterminat de períodes successius.

12.i. No més tard de trenta dies abans de la celebració de l'Assemblea General, els membres de la Societat podran presentar candidats per a qualsevol càrrec de la Junta de Govern.

12.ii. La Junta de Govern podrà també, si ho troba adient, nomenar un Comitè de Nominació per a proposar un candidat o candidats per a qualsevol càrrec.

12.iii. En l'absència de propostes per a qualsevol càrrec, la Junta de Govern sortint assumirà la responsabilitat de nomenar un candidat o candidats.

12.iv. Si hi hagués més d'un candidat per a qualsevol càrrec es procedirà a la votació secreta per part dels membres titulars assistents a l'Assemblea General.

12.v. El nomenament d'una nova Junta provocarà automàticament la substitució dels membres cessants en la constitució de la Junta de Govern.

Art. 13. La Junta de Govern podrà proveir fins la pròxima Assemblea General qualsevol càrrec que quedés vacant per causa imprevista.

Art. 14. *Modificació dels Estatuts*. Tota proposta de modificació dels Estatuts haurà d'ésser sotmesa a l'aprovació de l'Assemblea General.

14.i. Tota proposta de modificació dels Estatuts serà enviada, com a mínim, tres mesos abans de la convocatòria de l'Assemblea General, al Secretari de la Societat, que la presentarà a la Junta de Govern, i a través d'aquesta a l'Assemblea General.

14.ii. L'aprovació d'una proposta de modificació dels Estatuts exigirà el vot favorable de la meitat més un dels membres titulars de la Societat que siguin presents a l'Assemblea General, i el número total d'aquests darrers haurà de constituir *quorum*. En l'absència de *quorum* la proposta podrà ésser sotmesa a votació per correu, si l'Assemblea General considerés adient i necessària aquesta solució.

362. Walter, Etienne J.
319-9300 Glenacres Dr.
Richmond, British
Columbia
Canadà V7A 1Y8
363. Webster, Lee
Dept. of Languages &
Literatures
Louisiana State Univ. & A
& M College
Baton Rouge, LA 70803
364. Wittlin, Curt J.
Dept. of French
University of Saskatchewan
Saskatoon, Canadà
S7N OWO
365. Wohlfeiler, Dan
1608 Channing Way
Berkeley, CA 94703
366. Woolard, Kathryn
Sociology
UCSD
La Jolla, CA 92093
367. Xancó, John and Mary Lee
40 Glenclift Rd.
Roslindale, MA 02131
368. Ximénez, Enric
Dept. of Spanish &
Portuguese
University of California, SB
Santa Barbara, CA 93106
369. Zimmermann, Inés T.
5000 North Marine Drive
Chicago, IL 60640
370. Zimmermann, Silvia B.
5240 Macomb Street, NW
Washington, DC 20016
371. Zvereff, John
Institut d'Estudis Nord-
Americans
Via Augusta, 123
08006 Barcelona
372. Boix, Emili
Pl. de la Rovira, 8, 2n.
08024 Barcelona
373. Dpt. de Filologia Catalana
Universitat de Girona
Pl. de St. Domènec, 9
17004 Girona
374. Dpt. de Filologia Catalana
Universitat «Jaume I»
Apartat de Correus 224
12080 Castelló de la Plana
375. Dpt. de Filologia Catalana
Universitat de Lleida
Apartat de Correus 471
25080 Lleida
376. Dpt. de Filologia Catalana
Universitat «Rovira i
Virgili»
Pl. Imperial Tarraco, s/n.
43005 Tarragona
377. Janer, Martí
Miquel Duran, 6, 1r.
07300 Inca (Mallorca)
378. Veny, Joan Ramon
Espronceda, 308, 4t., 4a.
08027 Barcelona

Membres traspassats

Maria Aurèlia Capmany († 1991).
Josep Carner-Ribalta († 1988).
James Eddy († 1991).
Alison G. Elliot († 1984).
Josep Ferrater Móra († 1991).
Jordi Folch-Pi († 1979).
Josep M. Segarra († 1984).

Juntes de govern

(1978-1980)

President: Josep Roca-Pons.
Vice-President: Albert Porqueras-Mayo.
Secretari: Nathaniel B. Smith.
Tresorer: Albert Forcadas.
Vocals: Joseph Gulsoy, George R. Collins, Robert I. Burns, Patricia J. Boehne i Jaume Martí-Olivella (Coordinador als Països Catalans).

(1980-1982)

President: Joseph Gulsoy.
Vice-President: Albert Porqueras-Mayo.
Secretari: Nathaniel B. Smith.
Tresorer: Albert Forcadas.
Vocals: Patricia Boehne, Robert I. Burns, George Collins, Manuel Duran, Arseni Pacheco, Jaume Pi-Sunyer, Geoffrey Ribbans, Jaume Martí-Olivella (Coordinador als Països Catalans) i Josep Roca-Pons (*ex officio*).

(1982-1984)

President: Albert Porqueras-Mayo.

Vice-President: Manuel Duran.

Secretari: Patricia Boehne.

Tresorer: Albert Forcadas.

Director de Publicacions: Nathaniel B. Smith.

Vocals: Albert Casàs, John Dagenais, Claudio Guillén, Geoffrey Ribbons, Teresa Valdivieso, Curt J. Wittlin, Jaume Martí-Olivella (Coordinador als Països Catalans) i Joseph Gulsoy (*ex officio*).

(1984-1987)

President: Manuel Duran.

Vice-President: Arseni Pacheco.

Secretari: Peter Cocozzella.

Tresorer: David Viera.

Vocals: Albert Casàs (Director de relacions artístiques), Jaume Martí-Olivella (Coordinador als Països Catalans), Kathleen McNerney (Co-editor del Butlletí fins al 1986), Nathaniel B. Smith (Director de Publicacions), Josep Miquel Sobrer (Co-editor del Butlletí fins al 1986), Teresa Valdivieso (Director de la secció bibliogràfica), Mercè Vidal-Tibbits (Director gerent de la *Catalan Review*), Curt J. Wittlin (Director d'intercanvis culturals) i Albert Porqueras-Mayo (*ex officio*).

(1987-1990)

President: Arseni Pacheco.

Vice-President: Curt J. Wittlin.

Secretari: Sandra Canepari.

Tresorer: Peter Cocozzella.

Vocals: Mercè Vidal-Tibbits (Director gerent de la *Catalan Re-*

view), Kathleen McNerney (Director de la secció bibliogràfica), Jaume Martí-Olivella (Director d'intercanvis culturals), Fay Jacoby (Director de relacions artístiques), Manuel A. Esteban (Editor del Butlletí), August Bover i Font (Coordinador als Països Catalans) i Manuel Duran (*ex officio*).

(1990-1993)

President: Curt J. Wittlin.

Vice-President: Patricia Boehne.

Secretari: Manuel A. Esteban.

Tresorer: Mercè Vidal-Tibbits.

Vocals: Mercè Vidal-Tibbits (Director gerent de la *Catalan Review*), Kathleen McNerney (Director de la secció bibliogràfica), Jaume Martí-Olivella (Director d'intercanvis culturals), Fay Jacoby (Director de relacions artístiques), Kenneth Brown (Editor del Butlletí), August Bover i Font (Coordinador als Països Catalans) i Manuel Duran (*ex officio*).

Presidents d'Honor

Antoni M. Badia i Margarit (1987).

Albert Porqueras-Mayo (1987).

Josep Roca-Pons (1987).

Joseph Gulsoy (1990).

Editors del Butlletí

1 (1978) - 6 (1980): Nathaniel B. Smith.

7 (1980) - 13 (1982): Sandra J. Canepari i John Dagenais.

14 (1982) - 23 (1986): Josep Miquel Sobrer i Kathleen
McNerney.
24 (1986) - 36 (1990): Manuel A. Esteban.
37 (1990) ...: Kenneth Brown.

Apèndix

FACSIMIL DE LA CARTA DEL PRESIDENT TARRADELLAS ENVIADA ALS PARTICIPANTS DEL PRIMER COLLOQUI DE LA NACS.

EL PRESIDENT
DE LA
GENERALITAT DE CATALUNYA

Barcelona, 28 de març del 1978

Primer Col.loqui d'Estudis Catalans
University of Illinois
E.E.U.U. d'Amèrica

Respectats senyors professors, benvolguts senyores i
senyors:

En una ocasió tan important per a la cultura catalana com és el Primer Col.loqui d'Estudis Catalans de la Universitat de Illinois em plau enviar-vos la meva cordial salutació. Salutació que us porta, en primer lloc, el desig i l'auguri d'un ple èxit en la realització de la tasca densa i àmplia que us proposeu en aquestes memorables jornades. Però també us porta la gratitud que mereix de part meua l'ingent treball cultural realitzat per tots vosaltres i que aquest col.loqui posarà, en part, de manifest.

Es molt important la tasca en pro de la nostra cultura que es realitza a Amèrica del Nord i és un motiu de gran alegria i satisfacció per a nosaltres. En aquesta circumstància, persones de molta vàlua científica i cultural d'Amèrica i d'arreu del món us reuneix a Illinois per tractar amb saviesa i profund coneixement temes de gran interès que fan referència a la nostra cultura catalana, tant de l'època clàssica, com de

EL PRESIDENT
DE LA
GENERALITAT DE CATALUNYA

la renaixença o l'actualitat. Aquest fet no pot deixar indifere-
rents a nosaltres que ens esforcem per la recuperació i
vigoria de la personalitat del nostre poble, que és l'ànima
i la font de tota aquesta amplíssima i rica cultura que vosal-
tres amb tant amor i rigor científic estudeu, redescubriu,
rehabiliteu, o simplement exposeu.

Es per això que amb agraïment i fins amb emo-
ció, us adreço aquestes paraules en nom de tot Catalunya,
que dirigeix vers vosaltes la seva mirada agraïda i confiada.

Accepteu aquesta gratitud i rebeu-la com un en-
coratjament en la prossecució de la noble tasca que aneu
realitzant i felicitació ^{per} que tota aquella altra immensa que ja
heu aconseguit.

Faig vots per la prosperitat de les vostres perso-
nes, el bé de la vostra labor i el millor futur de la cultura
catalana.

Rebeu finalment, senyores i senyors, amb la re-
novació de la meua gratitud la més sincera i cordial felicitació.

Josep Tarradellas

Índex

Pròleg	5
Presentació	7
Els estudis catalans a Nord-Amèrica i la North Ameri- can Catalan Society (NACS)	11
La Mostra d'Art Català Contemporani de la NACS	23
Publicacions de la NACS	33
Estatuts de la North American Catalan Society	49
Llista de membres de la NACS	57
Membres traspassats	81
Juntes de govern	81
Presidents d'honor	83
Editors del Butlletí	83

APÈNDIX

Facsimil de la carta del President de la Generalitat al Primer Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica	85
---	----